

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z due naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—.
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—.
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—.
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 8.

V Ptuj v nedeljo dne 20. aprila 1902.

III. letnik.

Kake poslance bomo volili?

Kmet naj voli kmeta! To smo že davno povdar-
jali in povdarjamo zopet danes. Zakaj ne sme biti
kmečki zastopnik v deželnem ali v državnem zboru
kdo drugi kakor kmet? Radi tega ne, ker ima vsak,
stan svoje lastne težnje in ker bode seveda vsaki
najbolj gledal za svojo stroko, po domače povedano:
vsak svetnik ima prste proti sebi obrnjene. Doktor
ne sme biti poslanec! On me guli in dere, kjer mu
je le mogoče, ali me bode on v mojo korist morda
zastopal v deželnem ali v državnem zboru? Né, nigdar
ne! Že davno bi lahko imeli brezplačno sodnijsko postop-
panje, ali kdo pa bi potem kupoval doktorjem lepe in
dragesuknje? Ljubi kmet glej! ti moraš marsikaterokrat
težko delati, zadovoljen moraš biti morda s samim ce-
lim krompirjem, a doktor pa si za par podpisov na
tožbah, goni. čeprav je morda že star, mlado žensko
oblečeno v samo žido na sprehod, ko sta se seveda
obilno naobedovala prav dobrih jedil in se znabiti
napila šampanca, dragega francoskega vina. Sevé, on
je gospod, a ti si njegov suženj. Ako mu ne plačaš,
pa si bode intabuliral, in ako cela stvar prav ugodno

izide, bode na licitirangi kupil sam tvoje posestvo, po-
tem pa je bode seveda s „profitom“ prodal na kose!

In tak človek, naj bo tvoj zastopnik v deželnem
ali v državnem zboru? Ali morda mislite, da bode on
glasoval za kmeta? Za svojo suknjo, žido in svoj žep
bode glasoval, za tvoje žulje pa ubogi kmet, nikdar!
Kaj pa ako bi volili kakega fejdalnega veleposestnika?
Ta bode skrbel zopet za svojo grajščino, za svoje
zajce in srne! Kdo še ti je, ljubi kmet, poplačal
kedaj od divjačine ti povzročeno škodo? Idi ga tožit,
še stroške bodeš moral sam plačati. A vendar se ne
vpelje prosta pravica lova! Klerikalca, ali pa duhovna
tudi ne bomo volili.

Ali morda plačujejo grozno bogati kloštri in farovži
kak občinski davek? Ne! Ali morda nosijo tudi ti
težnje občinskih naklad? Ne! Ali bode morda tak
poslanec glasoval za kmeta? Ne! nigdar ne! Saj še
niti svojih ubogih kaplanov ne oskrbujejo, kateri bi
gotovo morali stradati, ako nebi dobili plačanih meš.
Kdor toraj za svojega lastnega stanovskega brata ne
skrbi, ne bode tudi imel srca za ubogega kmeta! Ali
bodejo glasovali znabiti za cerkvo? Ne, za cerkvo tudi
ne, pač pa za svoj lastni žep!

Pobeljeni grobovi.

Žaloigra iz življenja slovenskega naroda.
Kraj dejanja: Maribor ob Dravi.

Osebe:

1. „Naš Dom“, po domače „Fihpos“,
2. „Slov. Gospodar“, njegov prečastiti oče,
3. „Štajerc“, zagovornik kmeta in obrtnikov,
4. Urša, gospodinja „Fihposovega očeta“,
5. Pravica, c. kr. žandarm.

Konec.

V.

Fihpos: Meni se prav čudno zdi, da hoče ljud-
stvo z nami držati.

Oče: Jaz pa pravim, da to nič čudnega ni. Naš
narod je namreč zelo veren, ljubi svoj jezik in bi si
tudi v gospodarskem oziru rad opomogel. Pri vseh teh
dobrih lastnostih ima pa veliko slabost, da je z jako ma-
limi izjemami v političnih zadevah popolnoma neizkušen.

Fihpos: Zakaj pa je tako nezaveden?

Oče: Zato, ker ni čital dobrih časopisov. Mi
klerikalci smo sploh zoper to, da bi kmet razun mo-

litvenih bukvic kaj družega bral. Pa moj Bog, kaj se
če! In to politično slepoto ljudstva smo izkoristili,
da smo ga vodili za nos in skrbeli za svoj dobi-
ček. Da ga pa njegovi pravi prijatelji niso dobili na
svojo stran, smo pred raznimi volitvami kričali, da
sta vera in narodnost v nevarnosti. Ta farbarija je
dolgo časa pomagala. S časoma je vendar padla
mnogim ljudem mrena raz očij in spoznali so, da
nista jezik in vera ljudstva v nevarnosti, pač pa nje-
govi aržeti (žepi). Izprevideli so tudi, kako je narodu
škodovalo njegovo duševno spanje, v katerega sma
ga klerikalci zazibali. Med tem ko so napredni na-
rodi v vsakem oziru napredovali in bogateli, zaosta-
jalo je vedno slovensko ljudstvo. Zato vedno v zad-
njih letih laž o veliki nevarnosti za vero in narod-
nost v mnogih krajih nič ni več izdala. Treba je
bilo tedaj izmisliti nov lim, na katerega bi se ne-
dolžne ptičke rajši vsedle. Mi prebrisane butice smo
ga hitro iznašli pod imenom konsumi in gospodarska
organizacija. Ker pa je ta lim še preslab, zato smo
začeli šuntati kmeta nad obrtnika.

Za kmeta se dosedaj seveda nič ni moglo storiti; kako pa to? V državnem zboru ima kmečki stan 130 zastopnikov. Od teh še je komaj nekaj več kakor tretji del (47) zares kmetov. Drugi kmečki zastopniki pa namreč (83) so sami plemenitaši, duhovniki, advokati in drugi dohtarji in državni služabniki — ali beamtneri. Pa še tem 47 kmečkim zastopnikom, kateri so zares kmetje, ni bilo mogoče kaj dobrega doseči, ker so, da tako rečem razkropljeni, ker upliva na marsikaterega od njih preveč — klerikalni duh! Radi tega lahko trdimo, da je vsaka volitva, katera podpira take klerikalne kandidate zločinstvo proti kmečki koristi! Kako pa sploh stoji naša kmečka stvar? Morda ste že kje slišali, in po statistiki je istinito, da se je v našem cesarstvu prodalo od leta 1858—1894 okoli 229 tisoč kmečkih domov po javni prisilni dražbi. V letu 1881 so znesli na kmetijah v knjiženi dolgovje 3048 milijonov, a glej 1894 leta so že narasli na 4090 milijonov goldinarjev, povišali so se toraj za 1042 milijonov goldinarjev. V enem samem desetletju so se povišali v knjiženi dolgovje kmečkega stanu na Štajerskem za 3 in pol milijone, na Koroškem za 1 in pol milijona goldinarjev.

To je rakova pot, a kdo je kriv vsemu? Poslanci, seveda, a največ pa tisti sami, kateri so take poslance volili.

Kako pa se volijo poslanci? To vam je pač vsem znano, ni nam torej treba tega razlagati. Volilci volijo volilne može in ti zopet poslance. Zató pa je velikega pomena, kaki so ti volilni možje. Vsaki pameten volilec bode gotovo tistemu, katerega voli za volilnega moža še prej ko ga bode volil poostril, da ga voli samo radi tega, da mora on tega ali onega moža voliti za poslanca. To je jako važno, ker odločilni za poslanca so prav zaprav volilni možje. In ti so včasih bili taki, da so za kak klerikalni gulež in za klerikalni kozarec vina prodali vse koristi svojih volilcev.

(Dalje prihodnjic.)

Fihpos: Nista li kmet in obrtnik jeden od drugega odvisna?

Oče: Pa še kako sta odvisna jeden od drugega! Če bi ne bilo obrtnikov in njihovih delavcev, bi kmet ne mogel prodati nobenega pridelka, a če kmet nima nič, ne more obrtnik v denar spraviti, kar je naredil. Bogat kmet potrebuje in kupi več reči kakor siromak, a bogat meščan ali pa dobro plačan delavec od poljedelca stokrat več kupi nego razcapan postopač. Iz tega gotovo spoznaš, da mora obrtnik podpirati kmeta, kmet pa zopet obrtnika.

Fihpos: Zakaj pa tedaj hujskate ta dva bratska stanova med seboj?

Oče: Ker obrtniki nočejo biti klerikalci. Prišli bodo časi

VI.

Očetu pretrga govor njegova mastna gospodinja, ki stopi v sobo ter ponižno reče: Prečastiti, zunaj na klopi sedi že dalje časa nek mož, ki bi rad z vami govoril, a vaju noče motiti.

Oče: Kakšen je, bogat ali ubog?

Klerikalizmus in vera.

(Dalje.)

„Novo postavo vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil, in na tem vas bode vsak spoznal kot moje učence, da se med seboj ljubite, — — zapoved moja je toraj ta, da se ljubite! (Joh. XIII 33 itd.)“ Tako je pravil večni Odrešenik ukazujoč zopet ljubezen. A glej! že v tem trenutku se je vnel prepir med učenci, vnela se je ljubosumnost, kdor da je višji (Luk. XXII., 24 — 27. Primerjaj Joh. XIII, 4 itd.) Učenci in apostoli so pač bili ljudje, kakor smo mi vsi! Vsakej slabosti ravno tako podvrženi, kakor mi. In ljudstvo, katero so imeli učiti, je bilo, kakor je ljudstvo, v svojej celoti od davnih časov bilo in bode, namreč danes tako, jutri zopet drugače. „Hozana sinu Davidovemu!“ je klicalo Kristusu, ko je jezdil v Jeruzalem, in glej! par dni pozneje, ko je Poncijus Pilatus, prepričan o Jezusovi nedolžnosti nebeškega Odrešenika pokazal ljudstvu bičanega, češ, glejte človeka, koliko trpi, klicali so ravno isti: „Proč ž njim, križaj ga!“ in Pontius Pilatus je moral izpustiti Báraba, čeprav, je bil Báraba največji hudodelec! Povdarjam toraj še zopet, da so znaki naše vere, ljubezen, potrpežljivost, čistost, pohlevnost, toraj najboljše, kar naše človeško srce sploh storiti zamore. —

Ni se nam toraj čuditi, da je ta vera spreobrnila celi svet, da je take globoke korenine pognala v človeških srcih. A tisti pa, kateri so njo sprejeli, toraj tudi njeni oznanjevalci, bili so in bodejo za vselej podvrženi človeškim strastem, bili so in bodejo z eno besedo — ljudje. Nikakor ne mislim tukaj samo na Judeža Škrjata, kateri je prodal svojega Gospoda, čeprav je vedno ž njim občeval, čeprav je videl vse njegove čudeže, za malo svoto srebrnjakov, saj je tudi sv. Peter sam svojega Gospoda trikrat zatajil, čeprav mu je to njegovo slabost poprej napovedal.

Urša: Mislim, da ni ravno ubog, ker izgleda kakor kakšen dober kmet ali „antverkar“.

Oče: Če misliš, da bo kaj „kšefta“, tedaj ga spusti noter, če ne, pa reci, da me ni doma.

Tujec spodobno na vrata potrka, a znotraj se oče odzove s poveljem „herein!“

Prišlec vstopi mirno ter pozdravi s krščanskim pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

Oče pozdravljalca prav debelo pogleda, se obrne k Fihposu in mu zašepeče: Pazi, ta človek je pravi kristjan, ne vem če bode kaj dobrega.

Potem se obrne k tujcu: Nu, kdo ste, in kaj ste prinesli? Hm, hm, mislil sem le reči, po kaj ste prišli?

Tujec: Midva sva ja dobra znanca! Po kaj sem prišel si lahko mislita.

Oče izbuli oči in osupne, spoznavši Štajerca: Kaaaj, ti si tu? Gromska potica! Urša, Urša, pomagaj, Štajerc je tu! Fant beži, beži! Moj Bog, tako sem razburjen! Kaj hočeš?

Štajerc: Še vprašajš? Tebi, plesniv hinavec, hočem

Pečali smo se sedaj z vero. Mislim, da sem vam jo kolikor mogoče tako narisal, kakor je v resnici. Omenil sem vam nekoliko o razmerah Kristusovih učencev, apostolov in tudi nekoliko o ljudstvu židovskem, katero je tako rekoč prvo sprejemalo od Kristusa večne nauke. Ti nauki vendar niso bili namenjeni samo na Nacaret, ali pa za Palestino, toraj za Jude, temveč kakor nam je vsim znano, za celi svet.

Za časa Kristusa je imel svetovno vlado Rim — toraj Rimljani. Ni se nam tedaj čutiti, da si je sv. Peter izbral kot prvi Kristusov naslednik za sredino svojega, to je Kristusovega duhovnega kraljestva Rim. Naj nam bode, da se bomo lažje razumeli, dovoljeno malo pogledati v Rim in tedajne njegove razmere. Mesto je bilo malone ravno toliko, kakor danes. Poslopja še morda lepša, dragocenejša. A mesto samo na sebi nas ne zanima za naš smoter toliko, kakor ljudstvo, to so stari Rimljani. Stari Rimljani so prevzeli svojo omiko, svojo vedo od Grkov, ti zopet od Egipčanov. In morda ravno za časa Kristusa so bili Rimljani na največji stopinji svoje izobrazbe in omike. Častili so raznovrstne bogove, da, imeli so jih morda več kakor 50 in med temi tudi boginje, to je, bogove ženskega spola. Saj nam je morda znano, da so se na čast eni boginji (Venus) vdajali možki in ženske celo nečistosti. Stari Rimljani so sprejemali tudi med svoje bogove, bogove drugih narodov, katere so si podvrgli. Sploh pa se večina ni mnogo brigala za versko prepričanje, vsaj razumniki ne, dobro vedoč, da so bogovje, kateri so napravljeni iz lesa, kamena srebra ali zlata, katere je torej človek napravil sam, le prav za prav nekaj smešnega. V tej svoji verski brezbriznosti, se tudi niso brigali mnogo za velikega in svetega učenjaka tam v Palestini, saj se je že v Jeruzalemu govorilo nekako prezirljivo: „Nazaret, kaj pa zamore priti iz Nazareta dobrega!“ Da, dovolili so

povedati, koliko si vreden, in tvojemu lažnjivemu sinu želim ušesa naviti, da si bode lažje zapomnil, da je laž greh.

Fihpos: Ljubi oče, branite me, saj ste me vi lagati naučili!

Oče k Štajercu: Kaaaj, ti se predrzneš o meni in mojem sinu tako govoriti? Ne veš, da sem jaz gospodar štajerskih Slovencev?

Štajerc: Počasi, prijatelj, malo si se zmotil! Ti nisi slovenski gospodar, ampak slovenski slepar in jeden najhujših sleparjev na svetu. Hočeš dokazov?

Oče postane čisto zmešan. Namesto njega pa se obregne jezična Urša: Ježeš, Ježeš, moj gospod pa slepar! Božji človek, ne veš, da so najbolj pobožni mož v celi naši deželi?

Štajerc: Ha-ha, Urša, ta je pač lepa! Resnično pobožnim ljudem se ni treba valjati po ječah. Gospodarjeva pobožnost pa je samo ciganska hinavščina. Jezus je imenoval take hinavce farizeje ali pobeljene grobove. Na zunaj se sicer kaže zelo vernega, da bi lažje v istini pobožne ljudi za nos vodil, toda znotraj

celo v njegovo smrt! S tem pa, da je — država Palestina je bila namreč tudi Rimljanom podvržena — dovolila dogodek na Golgati, toraj — križanje, napravila si je sama — smrtni udarec. Rim gotovo ni slutil, da je umrl na tako zaničevanem lesu, kakor je bil tedaj križ, tudi spreobrnitelj državnih razmer. Rečem „zaničevanem lesu“, ker križ je služil Rimljanom kot vislice ali gavge. In na takem križu je umrl tudi naš večni Odrešenik.

Rim je živel skoraj tri stoletja, a ni sprevidel, da so tam v judovski deželi nastali nazori, kateri so bili namenjeni spreobrniti ves svet. Ne samo božjega pomena so bili nauki Kristusovi, bili so tudi, da tako rečem, nauki za ljudstvo, bili so demokratični. Na eni strani povdarjali so nasledniki Kristusovi pravico, katero ima vsak človek do — božjega kraljestva, na drugi strani pa je bila vera v svojem principu, toraj po svojem bistvu od države ločena. „Dajte cesarju, kaj je cesarjevaga, Bogu, kar je božjega!“ Pravica človeške vesti, se je državi odtegnila in nastala je nova moč v svoji skupini — to je, duhovna moč. Tukaj je začetek, tu so prve korenine našega — klerikalizma.

Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

Financijski položaj mesta Ptuja. Nekateri klerikalni listi udrihajo v svojih zadnjih številkah po občem spoštovanem in velezasluženem Ptujskem županu g. Ornigu. Ne da bi prevzeli mi tako rekoč njegove slavo, a vendar nam naj bode dovoljeno, da stopimo resnici na ljubo tudi v tej stvari z resnico na dan! In to še smo tem bolj primorani storiti, ker je gosp. župan Ornig tudi zunaj na deželi, toraj pri naših kmetih, dobro znana in v občem spoštovana oseba. Saj je mnogo njegovih zaslug, kakor še se

Urša kriči: Ni res, ni res!

Oče: Jaz kažem v dejanju svojo vernost. Oh, moj Bog, koliko sem že storil za ubogo ljudstvo!

Štajerc: Res, veliko si že farbal pošteni naš narod, veliko si že šuntal brata na brata, stan na stan, in soseda na soseda ter neizrečeno veliko škode si že napravil vsem spodnještajerskim Slovincem, ker si jih od napredka odvrčal. Plačilo za tvoje hudobije ne bode izostalo. Čakaj hinavec, tako dolgo te bodem ljudem golega kazal, da bodo ljudje spoznali, kakšen strupen gad da si!

Urša: Ne, ne, nagega pa mojega gospoda ne bodete nikdar kazali. Kar grem po policaja, da vas odpodi od tod.

VII.

Urša hoče oditi, pa v tistem trenutku nekdo močno na vrata potrka.

V sobo stopi stari žandar Pravica z nasajenim bajonetom: V imenu postave! Prišel sem po tebe, Slovenski Gospodar, ali po pravem imenu „Slovenski slepar,“ da te ženem v zasluženo kajho. — Sram me je, da moram tega zarujavelega hudobneža ne

bodejo bralci „Štajerca“ spomnili samo takih, kateri so bili najbolj kmetom v korist. Saj vsaki iz dotičnih krajev gotovo vè, kaj je storil gospod Ornig za regulacijo Pesnice, kako je tudi pomagal našim ubogim, od trsne uši tako preganjanim Haložanom. Da! celo znano je vam morda, tudi kako se je potegoval gospod Ornig v deželnem zboru za Spodnještajersko živinorejo. — Toraj cela stvar je bila taka: Nek nasprotujoči občinski svetovalec v Ptujju, je izdal na veliki ponedeljek tega leta, brošuro ali knjižico, tiskano dne 20. februarja 1902 pod nadslovom „Finančni položaj mesta Ptujja.“ V tej knjižici je trdil, da niso Ptujjske denarne razmere popolnoma v redu. Dokazoval je, da se namreč veliko več izdaje, kakor je dohodkov, da so nova industrijska podjetja takó rekoč na slabem fundamentu, ker več stanejo, kakor nesejo. Gospod župan Ornig si je na to vzel dopust in je vodil do sedaj, to je do 13. aprila celi občinski aparat gospod podžupan Kaiser. Zahteval pa je gosp. župan Ornig, svest si svoje popolne nedolžnosti, da se morajo vsi računi takoj pregledati in da se morajo tudi industrijska podjetja, ravno tako popravljene most po zvedencih gledè svoje spretnosti preiskati. Gospod Ornig si je izbral za svojega zastopnika in pregledovalca računov gospoda hranilničnega nadknjigovodja Kasper-ja. Ravno tako si je zbral izdatelj omenjene brošure ali knjige za svojega spregledovalca gospoda Bödeker-ja, ki je vodja pri graškem društvu za samopomoč, (Selbsthilfverein). Ta dva gospoda sta najpoprej morala priseči, da bodeta popolnoma nepristransko sodila, in potem sta pregledala vse račune. Na to se je sklical na 13. tega meseca zbor volilcev mesta Ptujja. In glej, pri tem zborovanju sta oba gospoda pregledovalca, toraj pod prisego in javno, pred veliko množico volilcev na podlagi občinskih knjig dokazala, da so vsi računi v najlepšem stanu, da je vse v najboljšem redu. Prečitala so

vem že kolikokrat gnati v luknjo. Zato se mi čudno zdi, da hočete vi Štajerc s tem ničvrednežem še govoriti. Preveč časti mu izkažete! — No, hitro klubuk na glavo in roke sem, da ovijem okoli njih moj „roženkranc“. Kaj zijaš? Železen je in debel, ker je tvoja pobožnost tako velika, da bi mi družega raztrgal. Pa še tudi tega ti hočem prav pošteno nategniti, da si bodeš za drugokrat zapomnil lagati in šuntati!

Ko se žandar prikaže, skoči Fihpos pod posteljo, Urša začne točiti mačkinje solze, oče pa napravi tako regimentno kisel obraz kakor levi razbojnik na križu.

Urša jokaje: Prosim lepo, gospod Pravica, malo počakaj, da bodem svojemu gospodu še kaj dala jesti in piti.

Se obrne proti žalostnemu hudodelniku: Ljubi moj gospod, prinesla jim bom najlepši kos kapuna ali pa pol plečeta, potice in najboljšega vina, ki je v flašah. Ubožček, kako bodejo morali v kajhi stradati.

Pravica: Kaj, ta ničvrednež tako dobro živi,

se tudi gledè mestnih podjetij spričevala strokovnjakov, katera so se vse glasila najboljše za gospoda Orniga in njegove pristaše. Dokazalo se je tudi, da je gosp. Ornig in občinski zbor s tem, da je dal popraviti most čez dravo, prihranil mestu Ptujju prav veliko, toraj znatne vsote, katere bi se vsako leto bile morale porabiti za popravila tega mosta. — Na to se je začelo razgovarjanje, ali debata, o tej stvari in gle volilci so popolnoma odobrili postopanje svojega zaslužnega župana, in drugih odbornikov in so pri sklepu ali resoluciji javno izrekli, kakor bodemo spodaj videli, da vsi gospodu Ornigu popolnoma in v največji meri zaupajo ravno tako, kakor dosedaj, ker se je cela stvar, kakor je bilo itak pričakovati, tako brez vsacega dvoma dokazala. Potrjujemo z veseljem, da so tudi nekateri slovenski gospodje volilci Ptujjskega mesta, bili navzoči, in, da so se popolnoma s celo resolucijo strinjali, kaj je pač gotovo značilno, ker obstoji Ptujjski mestni odbor iz samih Nemčev! Koj po tej izjavi se je prebral tudi dopis onega nasprotujočega obč. svetovalca, kateri je, kakor je to gospod doktor Treitl v svojem govoru tudi izrazil, pač malo čudno postopal, ker ni prišel k temu zborovanju. V tem dopisu je priznal gospod nasprotnik, da je bil slabo informiran, to je, da je v svojej brošuri marsikaj pisal, kar se ne strinja popolnoma z istino. — Nato pa se je izrekla onemu gospodu svetovalcu od vseh volilcev, njegovi pristaši, samo tri je imel, so bili zapustili med tem zborovanjem, — nezaupnica! Takò se je toraj zaslužnemu možu dalo sevè še premalo zadošćenje, možu, kateri je vnet ne le za blagor svojih Ptujčanov, temveč tudi za blagor ubogega trpina našega kmeta. Da pa bodete vedeli, kake so bile resolucije, sledijo tukaj v pristavi! — Gospod inspektor Schmuč predava sledečo resolucijo: „Ker vidimo, sta oba zvedenca, posebno jasno pa gospod J. Kasper, tudi potrdila, da so vse trditve gospoda nasprotnega občinskega svetnika

pošteno in delavno ljudstvo pa mora stradati! Nič ne bode več jedel! Za njega sta še suh kruh in ričet predobra.

Slovenski slepar poda žandarju roke in reče Urši: Le zvesta mi ostani, saj veš, da sem nedolžen!

Pravica: Nedolžen si? Bodem pa ketno še malo nategnil, da bode plačilo za tvojo nedolžnost še večje?

Štajerc: Moj Bog, kako si pravičen. Kolikokrat Te je ta grdoba za norca imela, kolikokrat izrabljala Tvoje ime za svoje umazane namene, koliko hudega je že storila, in zdaj jo je vendar zopet doletela Tvoja jeza!

Štajerc odide, žandar pa odpelje Slovenskega sleparja.

VIII.

Ker je tržni dan, zato je na glavnem trgu, na mostu in na potu proti Sv. Magdaleni vse polno ljudij. Vsi začudeno gledajo, ko zapazijo, koga žene žandar.

Iz množice se pogosto slišijo klici: Glejte, glejte, največjega hinavca tirajo v zapor! Sramota za ves slovenski narod!

v njegovi broširi ali knjižnici, take, da se ne strinjajo z resnico, toraj mislim, da smem v imenu vseh volilcev predlagati, da se gospodu županu Jožefu Ornigu za njegovo dosedajno odlično delovanje izreče najtoplejša zahvala in popolna zaupnica.“ Ta resolucija se je z velikim navdušenjem sprejela. — Nezaupnica proti onemu gospodu svetniku pa se je glasila: Zbrani volilci vseh treh volilnih razredov izrečejo nasprnemu gospodu svetniku, ker je brez vzroka v svoji broširi zasramoval gosp. župana Orniga svojo popolno nezaupnico!“ Tudi ta resolucija se je enoglasno sprejela in to — govori dovolj.

Iz Makolj. V predzadnjem „Fihposu“ piše nek duševni siromak od tukaj o Štajerčevem papirju o njegovem tisku itd. z eno besedo, takšne neumnosti, da smo prvič mislili, to je pisal kak učenec iz prvega razreda ali vendar je ta g. dopisnik precej dolgo študiral. Piše tudi da pri nas „Štajerc“ marsikomur slučajno v roke pride ker ga naši trgovci kar kupoma za ljudmi mečejo. Ljudstvo se je seveda tej debeli laži smejalo, ker tega še nihče videl ni in tudi ni potreba, ker ima pri nas „Štajerc“ tako nad 80 pravih naročnikov, ki si naročnino sami plačujejo. Sram Vas tedaj naj bo Vi lažnjivi Fihposov dopisnik in pazite da ne pride za Vas skoraj dan plačila, ker naši trgovci so pošteni in miroljubni kristjani in se ne bodo dolgo od Vas po Vašem umazanjem časniku kot neverniki in odpadniki katolške cerkve blati pustili, ker sicer bi bili primorani se z Vami pri c. kr. sodniji seznaniti.

Pretep v farovžu. Iz marnberške okolice se nam poroča: Pri nas živi gospod župnik Štole, kateremu je glavno opravilo politika. Ta gospod povabil je pred nekaj tedni k sebi kočarja Habermana, kakor pravijo, na glažek vinca. Haberman se je tega povabila prav razveselil. V teku pogovora vprašal je župnik kočarja kakšne časnike da bere. Haberman mu

Tuintam pa še vpraša kdo Pravico: Tudi tega imenitnega gospoda bodete zaprli? On se ja zmiraj cedi same pravičnosti in pobožnosti.

Stari Pravica pa odvrne vsakemu: Pravični in pobožni ljudje se v našem cesarstvu ne zapirajo. To pa je jeden najbolj zrelih ptičkov, katere sem jaz že sploh kedaj v roke dobil.

Splošni klici: Žalostno! Sramota!

Nekaj listov iz zgodovine kmetskega stanu.

(Spisal M. Kmetskakri.)

Dalje.

IV.

Sliši se govoriti, da nekdej ni bilo treba mnogo davka plačevati. Toda temu ni tako, temveč tudi v starih časih so morali vsi kmeti, posebno sužni, plačevati razne davke, ki so bili tuintam zelo visoki višji nego dandanes. Sme se celo trditi, da so včasih davki podložnike še hujše tlačili kakor robota.

je odgovoril čisto prostodušno, da bere „Štajerca“. Hipoma na to pa pograbi župnik kočarja za prsi z besedami: „Ti Antikrist, marš ven!“ in ga rinil skozi vrata, zunaj pa mu nepričakovano prisolil dve zausnici. Ko je Franc Haberman bil tako lepo postavljen na zrak, si je hitro oddahnil, potem pa naskočil sam. Kaj se je tu sedaj zgodilo — ni nikdo videl, ker bilo je že jako temno. Slišali so se samo klici na pomoč in pa besede: „črna kanalija!“ Drugi dan imel je župnik na glavi pest debele bule. Podal se je v Marnberg po zdravniško spričevalo. Pa tudi Haberman je hitel v Marnberg k sodišču ter tam povpraševal, če ga župnik toži. Ker ga župnik ni tožil, potakem tudi Haberman ni tožil župnika. Ali glej, zadnji dan, ko se je še zamogla tožba vložiti, vložil je župnik proti Habermanu tožbo. Ko je to zvedel, bilo je že prepozno za tožbo vložiti proti župniku. Pri obravnavi v Marnbergu bil je Haberman vsled župnikove zvitosti obsojen in sicer samo zaradi izraza „črna kanalija“ na tri dni zapora. Zaradi nasilstva bil je Haberman oproščen. Haberman je rekuriral v Maribor, kjer se pa obravnava še ni vršila. Haberman je ubogi kočar, vdovec s šestimi malimi otroci.

Iz Vranskega. Tudi mi vranski fantje in dekleta se moramo še bolj poprijeti vrlega „Štajerca“ in malo obrazložiti kako se nam godi, ki smo naprednega mišljenja in nečemo biti nazadnjaški, kakor bi to radi neki naši fihposovci. Ker nas ti ljudje ne morejo spraviti na njih polzki led, pa nas prav nesramno pikajo in nas imajo celo za zaspance; to pa le zato, ker mi nočemo trobiti v njih prhljivi rog. Mi smo navdušeni za dobro stvar, zato pa tudi čvrsto potegnimo s „Štajercem“, „Naš Dom“ pa naj ostane res le — doma.

Samomor. V Bohovi blizu Maribora obesil se je dne 6. aprila hlapec Janez Potisk na štali svojega

Najnavadnejši davek naših prednikov je bila desetina, t. j. vsak kmet je moral dati deseti del vseh pridelkov svojemu gospodu. Dajal je toraj: žito, živino, maslo, kože, svinje, kokoši, piščance, jajca, sadje, strd, vosek, predivo, seno, slamo, deske, drva, denar i. t. d. A desetino so imeli v davnih časih le slušni kmeti, kar so pridelali sužni podložniki, pa je bilo sploh vse lastnina gospodova, ki je smel zahtevati in vzeti, kolikor in kar se mu je zljubilo. Pripetilo se je neredkokrat, da so jemali gospodje po jedno četrtino, da celo po jedno polovico vseh pridelkov.

Navesti hočem tukaj par izgledov desetine. Leta 1426 je moralo dati 127 ljubljanskemu škofu podložnih kmetov iz gornjegrajskega okraja 56 srebrnih mark, t. j. po našem denarju 2352 kron, 89 ovc, 156 piščancev, 1440 jajec, 10.800 hlebčekov sira, 6 dež (kibelj) masla, par sto mernikov (mecnov) raznega žita, nekaj pračev lodna in drugih malenkosti. — V Jarenini je bilo 22 podložnikov, ki so dajali vsak samo po 22 veder vina in 2 kokoši kot desetino. Nek „Heinrich vom Zelthale“ (na gornjem Štajerskem) je lahko redil na svojem posestvu 9 krav; on je moral

gospodarja, kjer ga je gospodar našel še le čez dva dni. Da se mu je samomorilec resnično posrečil, vzal je seboj dve štrangi. Samomorilec zapustil je baje hranilnične bukvice z 800 kronami.

Stekli psi. V občini Slemen pri Mariboru ustrelili so te dni neznanega rumenega psa, kateri je že predstojnikovega viničarja in enega Italijana ugriznil. — V okolici Maribor umrla je te dni neka deklica, ker jo je ugriznil stekel pes.

Župnik in zgubljena ura. Dne 14. aprila vršila se je pri ptujskem kazenskem sodišču zanimiva obravnava. Gospod Marinič župnik iz Majšperga tožil je posestnika in kamnoseka Janeza Ulčarja in kamnoseka Jožeta Kopše ki sta dan po volitvi dne 18. marca našla na cesti zlato uro, cenjeno na 80 godinarjev, in tri krone pa en groš denarja. Sodnik praša zatoženega Ulčarja, kaj se je zgodilo z najdenim denarjem. Ulčar odgovori: „Dnar nima druge smrti, kakor da se ga zapije!“ Zapili so toraj denar uro pa, ko sta zvedela, da sliši gospodu župniku, dala nazaj. Kmet Kopše pa pravi, da se mu je čudno zdelo, kaj bi neki le tako lepega „žutega“ na cesti ležalo; ko je pa pobral, bila je lepa ura in župnik je rekel da je koštala 130 gld. Župnik je baje rekel, da je zgubil okoli 30 kron denarja, katerega je nabral na dan volitve za Mohorjeve knjige. Zatoženca se zagovarjata, da sta našla samo tri krone in ker znaša najdenina od najdene ure 10 procentov, bi jima tedaj pristojalo 8 goldinarjev in sta vsled tega bila od tožbe oba popolnoma oproščena. Toraj jako krščansko, namesto biti obdarovana, ju je hotel župnik spraviti v luknjo. Ulčar pa je po obravnavi tudi rekel: „Prmojduh, nič več vere ne morem 'met!“ Ta g. Marinič je izvrsten agitator, in drugi dan po volitvi, se govori, da je iskal zgubljeno blago nekje po travnikih. (?) — Drugokrat pa, če se nam bo poljubilo, bomo pa še povedali o neki doti 1.200 gld. in še tudi neko

vsako leto dati 2 vola in 312 hlebčkov sira. Najemnik velike kmetije Griesshof v Paltenski dolini je imel nasledno desetino: 1 marko srebra (zdaj 42 kron), 45 mernikov (mecnov) rži, 45 mernikov ovsa, 2 mernika prosa, 3 mernike fižola, pol mernika maka, 6 kokoši, 3 gosi, 100 jajec, 6 svinj, 24 ovčjih kož, 6 volov, 700 hlebov sira, 1 koštruna in 1 kozla.

Razun davka v pridelkih, je bilo treba plačevati tudi več davkov v denarju. Vsi odraščeni ljudje, obojega spola, so dajali telesni davek, ki je bil različne visokosti, včasih po krajcarju, včasih pa zopet po goldinarju in še više. Kdor se je hotel ženiti, moral si je dovoljenje takorekoč kupiti. Tudi ženitovanjski davek ni bil povsod enak, njegova visokost je bila največ odvisna od dobre ali slabe volje gospodove.

Ce je umrl sužni kmet, zapadlo je celo njegovo premoženje gospodu. Pa že v starih časih je bila navada, da je gospod vzal samo del zapuščine, večinoma jedno tretjino, tuintam tudi samo jedno desetino, ostalo pa je prepustil otrokom. Po nekaterih krajih je bil gospodar zadovoljen, če so mu dali dediči najboljšo glavo živine iz hleva — mrtvaškega vola. Ako

dogodbo bomo popisali, kako je po noči zaradi iskanja prepovedanega sadu se mazala in sicer s pestjo, neka krokarjevi barvi podobna suknja. —

Iz Središča. Dne 22. marca t. l. smo pokopali barvarskega mojstra in veleposestnika gospoda Karla Venigerholza. Gospod Venigerholz je pred kakimi 42 leti prišel iz daljnega Hanoveranskega, se vedno prav pridno obnašal ter si v tem času pridobil precej premoženja. Kot barvarski kalfa je tudi potoval po Italijanskem. Bilo je to v kritičnih časih, ko je papež Pius IX. blagoslovil vojnike, ki so se poganjali zoper Avstrijo. Tudi naš Venigerholz je pristopil v papeževo armado. Pri nekaki šarmiciji je bil ranjen. Krogla ga je zadela v bedro. Prišel je v bolnišnico, kjer so mu mogli kroglo izrezati. Ubogi je tedaj kri prelival za papeža in njegovo deželo. Dolga leta je bil ud občinskega zbora in šolskega sveta. Če se je kedaj v dobrodelnih namenih nabiralo, je rad v žep segnil. Akoravno protestant, je rad daroval za farno cerkev. Gospod župnik pa vendar niso dopustili, da bi rajni bil pokopan v obiteljskem grobišču. Na zadnjem koncu pokopališča so mu pri plotu nekaj prostora odločili. Čeravno so središki duhovniki morebiti v tem slučaju prav katoliško ravnali, ali lepo in kristjansko to vendar ni bilo. — Bodi mu Bog milostljiv!

Iz Bizeljskega se nam poroča: Čvrste fante imamo pri nas. Dne 5. aprila potrjenih je bilo v Brežicah iz naše občine v vojake v prvem razredu 18, v vseh razredih pa skupaj 36 naših fantov. Radovedni smo, če se bodo one „Fihposove lažidevice“ kaj jokale za fantami, kadar bodejo „einrukali“.

Štriholče na Koroškem. (Požar.) 6. aprila ob 10. uri zvečer začel je goret Kadilnikov škedenj v Štriholičah. Razen škednja pogorela je hiša, neka kočja in neka kamra. Lastniki kočje prišli so ob vse premoženje, tudi ena koza s tremi mladiči ostala je

je umrla žena podložnikova, morali so dati navadno gospodu njeno najlepše oblačilo. Da je gospod prepustil kacemu podložniku kakšno hišo ali posestvo, moral je plačevati vsako leto poseben davek. V krajih, kjer so se kmeti kedaj spuntali in gospodom kaj škode napravili, morali so uporni podložniki in njihov potomci potem plačevati nek davek, kazen imenovan. Kadar so se vršile v gradu, v samostanu ali v farovžu velike slovesnosti in rodbinske svečanosti, treba je bilo kmetom prinesiti lepa darila, katera so zvali „počeščenje.“

Navedene davke, katere je dobival gospod, so kmeti, kadar je bila slaba letina, zelo težko zmagovali. Še bolj so občutili davčno breme, ko so zaradi mnogih vojsk in pogostih turških napadov bili tudi vladarji primorani, uvajati nove davke ali pa poviševati stare. Tedaj se je celó gospodi začel kmet smiliti in nikoli ni rada privolila novih bremen, izgovarjaje se na preveliko ubožnost podložnikov. Leta 1559 so se gospodje branili cesarskega davka, češ, da si mora mnogo siromašnih kmetov izposojevati denar za davke na visoke obresti. Leta 1591. so tožili štajerski gospodje cesarju, da so njihovi kmeti izdelani do kosti

v ognju, ker se je ogenj tako hitro razširil. Prihitela je takoj na pomoč domača požarna bramba, a ni se ji posrečilo, nesrečo takoj omejiti, ker so bila poslopja skoraj čisto skupaj. Še le ko je prišla na pomoč sosedna požarna bramba, se je posrečilo, čeravno z velikim trudom, ogenj omejiti, tako da so se poslopja s slamo in šinkelnom krita in 1—3 metre oddaljena od ognja obvarovala nesreče. Štriholče ima okoli 40 poslopij in bi bila najbrž vse žrtva požara, ako ne bi prihiteli nam pomagat požarniki iz bližnje okolice. Bog jim toraj stotero povrni. K.

Telegram iz Leskovca. „Ljubi „Štajerc“! Naš gospod Stoklas je zdrav! Zlato uro in verižico ali ketenco še zmiraj ima! Krme ali fojtra nam manjka tudi po celem Leskovcu! Včasih se tudi malo spraskamo, pa ne vsi. Pa ker sem povabljen k farovžki Micki na fureš, nimam časa, toraj prihodnjič več!

Kdo je usiljivec? Iz mnogo krajev se nam poroča, kako nesramno se „Štajerčevim“ naročnikom vsiljuje tisti „Fihpos“. Njegovi agitatorji da so prave podrepne muhe. Če ga vržeš pri vratih ven, pa ti že pri oknu svojo neumno butico notri pokaže. Zgodilo se je že dostikrat, da so take usiljence mogle kmetice z svojimi burkljami iz kuhinj poditi. Kaj radi stikajo taki usiljivci za slovenskimi dekletji; fantov ne marajo toliko, pa oni že vedo zakaj. Če pa „Fihposu“ že slabo gre in je potreba cvenka, pa je pomoč hitro tukaj. Nič družega ni potreba kakor oznaniti kak offer, pa je stvar za nekaj časa zopet rešena.

Pri Sveti Marjeti niže Ptuja še vedno ni božjega miru. Znani Zorko še vedno rogovili in ščuva. Hudo ga pečejo svete besede „Varuj te Bog“, kateri napis nosijo šolarice na svojih glavnih v nemškem jeziku na svojih nedolžnih glavicah in ta človek jim to z glav iztrga. Ali bo res potreba tega gospoda spraviti pred kazenskega sodnika? Ali res višja cerkvena

in mozga, da si ne morejo več privoščiti grižljaja kruha in da že po 2, 3 in še več let niso mogli plačati naloženih davkov. Enakih pritožb bi vam lahko kar na ducate navedel.

Najhujše zlo pri „cesarskih“ davkih je bilo, da so jih morali tudi gospodi plačevati. To je bilo tudi pravično, si misliš, ljubi bralec. Seveda, pravično je bilo, toda nekatera gospoda ni sama plačevala, marveč je njej naloženo davčno svoto izprešala iz svojih podložnikov. Velikokrat se je zgodilo, da so gospodi in njihovi uradniki od kmetov več zahtevali, kakor je bilo od vlade določeno, in si na ta način polnili globoke žepe. Zavoljo teh goljufij so dali pozneje vse davke po trikrat oznaniti v cerkvi in določili, da ni nikomur treba več plačati, kakor je bilo oznanjeno. Kdor zahteva več, tega naj zatožijo deželnemu glavarju. Pa kdo si je upal tožiti svojega vsemogočnega gospoda, ker cesar je bil „tačas“ jako daleč.

Ako primerjamo davke, katere so kmeti pred nekaj stoletij plačevali, moramo reči, da so današnji davki veliko, veliko manjši. Tudi je treba pomisliti, da sedaj ne plačujemo zastonj, ker imamo lep mir in red, o kakoršnem naši predniki še sanjali niso; imamo

oblast nima nobene moči, da bi tako nekrščansko počenjanje preprečila? Kaj pa si naj verno ljudstvo misli o takem Kristusovem namestniku, ki spravlja s takimi izgledi našo sveto vero v nevarnost! Prašamo tedaj našo višjo cerkveno oblast očitno: Kdo bo za to odgovoren!!!

Iz okolice Djekše na Koroškem. Hrabri „Štajerc“! Ker si nam tako lepe nauke pisal pred in po Veliki noči o vstajenju Kristusovem in ker si se tudi med nami že precej razširil, ti tudi mi pošljemo par vrstic iz našega revnega kraja, da bi jih natisnil, ker tudi mi ti hočemo povedati, kako smo pri nas obhajali veselo Alelujo. — Vesela je res bila Velika noč, ali burja brila nas je tako močno, da bi skoraj ne mogli priti k službi božji. Kar piše celovški murček („Mir“) o nevihti, ki je bila 16. in 17. januarija, da je trajala ta nevihta tri dni in da smo bili v kletih zaprti, ni res. Morebiti je smuknil oni dopisnik res v svojo klet in sicer en dan poprej, potem mu pa že moremo verjeti, da se ga je pošteno nasrkal, potem pa ostal v kleti tri dni in tri noči, kakor Jonas v ribjem trebuhu, pa brez zamere. Nevihta pa je bila res strašna, ki je trajala od četrte ure popoldan pa do šeste zjutraj, kakoršne med nami še noben človek ne pomni. Potrgala je precej streh iz naših hiš. Po gozdih je sama podrtija, sadno drevje porvano. Kar smo popravili, nam je pa zopet na Veliko noč razneslo. Posebno se imamo zahvaliti našemu poslancu, ker nam je pripomogel, da smo dobili v naše gozde brezplačnih delavcev, ker sami mi bi ne utegnili vsega tega opraviti. Kar nam je ostalo čez ono lansko dežovje pobrala nam je letošnja burja. Kaj bo z nami ubogimi kmeti, ker nesreča tu, nesreča tam, stroški pa vedno naraščajo. Sedaj nas čakajo veliki stroški. Pravi se namreč, da bomo zidali novo cesto na trg Djekše. Mi oddaljeni hoditi

vse polno lepih cest, precej železnic, pošte, dovolj duhovnikov, učenih zdravnikov, veliko raznih šol in kar je največ vredno: vsi pošteni ljudje imajo pred postavo enake pravice.

Pa sedanjih lepših in boljših časov nam niso preskrbeli klerikalci, te so nam priborili liberalni vladarji ter naprednjaki, ki so večinoma v mestih vzrastli. Na tisoče naprednjakov, ki so hoteli pomagati zatiranemu ljudstvu, so klerikalci zažgali na grmadah na tisoče jih je poginilo v zaduhlih ječah, in celi potoki krvi so se prelili, predno so se začele delati vse postave po glavnem naprednjaškem nauku, da so vsi ljudje otroci Božji, vsed česar morajo imeti vsi ljudje enake dolžnosti in enake pravice. Vsi klerikalci, duhovni in posvetni, so bili zmiraj in so še zdaj proti temu, da bi imeli kmeti in delavci tiste pravice, kakor jih imajo duhovniki in plemenitaši, ki so večidel goreči klerikalci. Bivši klerikalni minister grof Falkenhayn se je pred par leti celo tako izpozabil, da je rekel: kmet naj nosi vsa bremena (vse davke), če hoče imeti tudi vse pravice. — Delajo tako pravi prijatelji? (Dalje prihodnjič.)

bomo mogli pa le še po slabih potih. Res se je na stari cesti zgodilo več nesreč in biti bo mogla ta cesta nova, a da ravno sedaj, to ni prav. Kako bomo plačevali cesto, ko pa skoraj krajcarja nismo pridelali, ko še toliko nismo skupaj spravili, da bi pri stari cesti napravili rante. Ko bi te bile, izostale bi bile tudi nesreče. Več ubožnih kmetov.

Dopis iz Ptujске Gore.

1.

Prilavija se Sattler spet na volitve, Zato pa je novo spoved vpeljal. Naš Franček z Doklec je zmolil molitve, Je rekel: „Grešil sem, a zdaj mi je žal!

2.

„No alsten! peklenščeka ni se ti bati“. Se Sattler zadere, „pa nisi še čist, — Da Repeta volil si, moraš žal'vati, Ker Repa je — Antikrist, Antikrist!

3.

Je Antikrist, Franček le to mi potrdi, Potem boš zveličanje večno dobil, Ničvrednež in judež, nevernik je grdi, Takó sem že Janezu gorskemu vpil.

4.

Saj res je, da Janez nato je pobegnul Zato pa je Antikrist s „Štajercem“ vred, Kdor z menoj in „Fihposom“ ne bo potegnul, Na večne bo čase gotovo proklet!“

5.

Takó je naš Sattler glasno spovedal, In zdiral iz svojih se močnih je pluč, Sodnik pa je ptujski to spoved pozvedal, Je Sattlera vtaknil — deset dni pod ključ.

6.

Oh! da bi le kuharca tudi sedela, Bi skuhala v jutro sladko kofè, Pa kak se bo v kajhi — gloriya pela, Joj! tega še niti — Repa ne vè!

7.

Brez parklov se kuhal bo „ričet“ ječmeni, Ta kazen pač Sattlerja grozno skeli, Oh! Oče nebeški, še „trünk“ bo vodeni, Odpustite Repa, — to preveč boli!

8.

Ko Sattler nas vse bo na Gori spovedal, Sem slišal, da pojde v Leskovec pit, Tam bode mu Stoklas na uho povedal Kak bil po volitvah je zadnjikrat — bit!

9.

Pred leskovško šolo se bota objela, Sem slišal, da nova se zidala bo! (?) A vendar ne trdim, da bota prevzela, Po leskovškem placu, koprivjo — košnjo!

10.

Kolar pa napravil bo hitro s papira, Veliki, prostrani in novi balon Le dajte za vožnjo še suhega sira „Adijo gospodje, adijo — najlepši poklon!“

11.

Ti Sattler, mi kmetje bili smo srečni, Dokler še Tebe med nami ni b'lo! Če Ti nam odideš, naj sprejme Te Večni, Osrečil boš celo nam — Ptujsko Goro!

12.

Če vendar pa dolgo še bodeš na Gori, Še mnogo več pride od Tebe na dan! Znabiti še Repa bo v novem odbori, Kak v Leskovcu Stoklas boš — častni občan.

Libuče na Koroškem. (Nepotrebno zasramovanje naših požarnikov). Celovski „Mir“, zasramovalec slovenskega ljudstva, se je v dveh svojih umazanih številkah spravil na nas pošteno misleče in za občni blagor vnete požarnike in resnico prav po farizejsko zavijal. Le tako naprej ničvredni „Mir“, boš kmalu doživel, da te nikdo več pogledal ne bo. Tvoj dopisnik, tisti „Libuški fant“, ki je toliko let hlačice po šolah trgal, naj bi bil raje pred svojim pragom pometal, kakor pa nas mirne občane med seboj šuntal. — Mi smo stvarno povdarjali, zakaj da smo vpeljali pri naši požarni brambi nemško komando. Prvi vzrok, da smo sklenili tako komando je bil, da smo nvaževali tiste osebe, ki so bile že od poprej (od vojakov) navajene nemški komandi in bi se jim ne bilo treba še na novo učiti. Drugi vzrok pa je še večjega pomena, ker smo spoznali nevarnost, ki bi se v slučaju kakega požara lahko pripetila, namreč, ko bi mi drugim požarnikom, ali pa drugi požarniki nam pri kakšni nesreči na pomoč prihiteli, pa bi se ne razumeli, kajti to tudi „Mirov“ dopisun more vedeti, da se v naši okolici nahajajo požarne brambe le z nemško komando. Če bi n. pr. onemu „Mirovem“ dopisunu v njegovi glavi začela slama goriti, katere ima prav veliko, uvidel bi, kako dobro bi mu v takem slučaju dobrodošla tudi voda iz brizgalnice z nemško komando. Pa vode on sicer ne potrebuje, za njega bi bila še gnojnica predobra in te bi mu dali v prav obilni meri. Ta „lažifant“ pravi dalje, da se bodo zaradi te komande cele Libuče ponemčile. Tukaj pa se že zopet vidi, da je kaj tacega govorila le njegova plesnova ajdovica iz njegove glave, kajti mi ostajemo vzlic temu tudi nadalje pošteni in zavedni napredni Slovenci kakor smo bili in našega jezika se ne sramujemo kakor nam on to blebeta. — Dalje, mi nismo dopisnikovega pomilovanja prav nič vredni, ker mi smo ustanovili požarno brambo le za blagor občine, da bi naša poslopja varovali težkih nesreč, ne pa v nacionalne namene, kar bi oni dopisatelj menda rad, da bi se po takem zamogel prepirati in Slovenca nad Nemca, kmeta nad kmeta ščuval. — Zakaj pa ta „lažifant“ ni prišel k ustanovnemu shodu in nas za slovensko komando nagibal? Iz svo-

jega brloga pač vsakdo lahko svojo smradljivo gnojnico spušča, kakor je tega oni dopisnik navajen. Končno bodi še omenjeno, da nas prav nič ne boli, ko se je „Mir“ z nas norčeval, ko smo mu poslali tisti popravek, pa ga on zaradi naše pisave ni hotel sprejeti, ker mi nismo tako dolgo trgali svojih hlač po šolskih klopeh, kakor je to delal oni dopisnik in gospodje okoli „Mira“. Zato, povemo vam še enkrat, mi se zaradi tega ne čutimo prav nič ponižane, ponižani naj bodejo oni in tudi so, kateri visoko letajo, pa nizko padeje, to pa veljaj v prvi vrsti onemu, katerega se te vrste tičejo. Poslej pa upamo, da bomo imeli mir (pa ne onega celovškega), ako ga pa le še ne bo, pa bomo drugokrat prišli z bakljami in še vse bolje posvetili. — Liburški požarni brambovci. (Opomba uredništva: Zaradi prostora zakasnelo.)

Zunanje novice.

Zakaj se ni jokalo? Gospod župnik ki so blizu Laškega, so zadnjič „naštudirali“ prav lepo pridigo. Pridigovali so dolgo in tako lepo, da se je vse po cerkvi jokalo. Samo tam v zadnji klopi je sedel možak, kateri je zadovoljno gledal pred sebe, in se tu in tam prav sladko nasmejal. Ko je bila pridiga gotova, si zbrise mož, kateri je sedel poleg njega v isti klopi svoje oči, ter ga vpraša: „Zakaj pa se vi ne jočete?“ Možak se zopet malo nasmeje in reče: „Zakaj bi se jokalo, saj nisem iz te fare!“ —

Cesarja prosil za hlače. V urad cesarskega dvornega hišnika je došla te dni pismena prošnja nekega vpokojenega uradniškega sluga iz Črnavic, v kateri prosi cesarja za nove hlače. V dekretu, (odlog) katerega so mu izročili, ko je šel v pokoj, je potrjeno, da bo dobival vsako leto novo kapo in nove hlače. Kapo so mu sicer dali, a o hlačah so dejali, da so prišle pomotoma v dekret. Zato se je dotičnik pritožil cesarju za hlače. Cesar se je baje nasmehnil in mu je dal v istini nameriti nove hlače (ne po njih!) —

40. poskus samomora. Na Dunaju živeča vdova Franja Holzbauer se hoče že nekaj let sem vsako leto parkrat usmrtiti. Doslej se je še vedno bolj lahko ranila. Te dni je spila zopet nekaj strupa. Prepeljali so jo v bolnišnico. To je njen 40. poskus samomora. Vzrok vedno ponavljajočih se samomorov je morebiti najbrž siromaštvo.

Zakaj ni nočni čuvaj žvižgal. V nekem malem mestecu na Poznanjskem imajo starega nočnega čuvaja, ki se mora skazati, da res čuva nad mestom, s tem, da vsako uro zažvižga neko znano melodijo. Zadnji čas pa ni bilo cele noči slišati njegovega žvižganja. Župan pokliče čuvaja na odgovor. Le-ta skesano prizna, da mu je izpadel zadnji zob iz čeljusti, vsled česar pri vsem napenjanju ne spravi žvigo iz ust. Mestni očetje so bili v začetku v hudi zadregi, dokler jim ne svetuje neki odbornik, naj dajo starcu na občinske stroške napraviti v Breslavi novo, umetno zobovje. To se zgodi in prihodnjo noč niti župan spat ne gre, da bi slišal zopet običajno žvižganje.

Toda celo noč ni bilo niti glasu. Drugo jutro pozove župan zopet čuvaja k sebi, ter vpije nad njim: „Sedaj imaš vendar zobovje. Zakaj ne žvižgaš?“ Čuvaj pritrdi pohlevno: „Da imam ga pač, toda zdravnik mi je naročil, naj ga devam ponoči v vodo . . .“

Dekleti sta rešili dva človeka. Hčeri strežarja na svetilniku v Kvleakinu sta rešili iz morja dva ribiška fanta, ki sta šla za kratek čas s čolnom na viharo morje. Čoln se je prevrnil in fanta bi se bila ponesrečila, da ju nista z lastno nevarnostjo rešili pogumni deklici.

Sežgal se je. Iz Celovca poročajo: agent Ivan Gradiška, ki je bil zaprt radi tatvine, je zažgal v ječi svojo obleko, katero je imel na sebi. Prizadel si je hude rane, da je umrl tekom šestih ur.

Avstralski časniki v Južni Afriki — morilci. Londonski časnik „Morning Leander“ poroča, da je bilo več avstralskih časnikov obsojenih v ječo, ali v izgnanstvo, ker so ropali in morili Bure in Burke. Največja zločinca pa sta poročnik Hancock in pa še neki stotnik Morant, ki sta postrelila v zabavo več zamorcev ter celo nekaj mož lastnega polka, takozvane Bushveldt Carbineers. Hancock je izvedel, da je deset Burov na poti v Pietersburg z namenom, udati se Angležem, ter da imajo seboj 20. funt štrlingov. Dal jih je zgrabiti ter postreliti, dasi so bili brez orožja. Sergeanta Morrison in Grey sta bila določena, da obsodbo izvršita. Ker sta se branila, je moralo postreliti Bure moštvo iz druge stotnije. Oficirja sta se nato polastila 20.000 f. št., ki so jih imeli Buri v svoji prtljagi. Ker pa sta čula, da ve za njun zločin v bližini živeči nemški misijonar Hesse, je šel Hancock k njemu ter ga ustrelil. Hotel je ustreliti tudi misijonarjevega slugo, a sluga mu je, dasi ranjen, ušel. Nemški konsul v Pretoriji je za vse to izvedel in naznanil Kitchenerju, ki je takoj odredil preiskavo. Hancock in stotnik Morant sta hotela postreliti še oba sergeanta, Morrisona in Greya, ki pa sta pobegnila v Pieterburg. Hancock pa je dal ustreliti vojaka, ki je sergeanta svaril. Preiskava pa je vendarle dognala vso resnico, in častnika sta bila obsojena na smrt, ter ustreljena. Baje 50% avstralskih vojakov je sama zločinska sodrga iz rudokopov. Zločini so se zgodili že v juliju 1, 1901 v takozvanem Buschlandu, 200 km severno od Pietersburga. Poročnik Hancock je bil prej — kovač! Iz Bruslja poročajo, da je dejal poslanik dr. Leyds, da so ti zločini le mala slika cele vojne, ker se taki zločini zgodé večkrat. Male zločince Angleži streljajo, velike pa proslavljajo. Le vsled zahteve nemškega generalnega konsula je moral Kitchener častnika morilca obsoditi. Dolgo se je branil ter ju celo zagovarjal, češ da so tudi Buri večkrat zločinci.

Strd (med) v spomeniku. Par sto kil je strdi v bronastem spomeniku generala Roberta Lea v Richmondu v Sev, Ameriki. General in konj sta votla in čebele letajo notri skozi odprte konjske nosnice in skozi nekoliko odprta generalova usta. V notrajnost spomenika se ne pride, ako nočejo poš-

kodovati spomenika in tako imajo čebele v bronastem panju popolnoma mir.

Krvava obiteljska žalost. V Rimu se je te dni mestni načelnik knez Colonna v Via Tritone živahno razgovarjal z nekim državnim podtajnikom. Nakrat sta začula dva poka iz revolverja in strašen krik. Na pragu hiše, pred katero sta stala gospoda, se je pojavila visoka bujna gospa, ki je zavpila mestnemu načelniku in podtajniku: „Umorila sem soproga, sedaj pa se javim redarstvu“. Za gospo sta šli glasno jokaje nje hčerki v starosti 18 in 16 let. Morilka je povedala, da je bil njen mož velik pijanec in moralna propalica, ki je zahteval od žene in hčerk, naj bi se udale nemoralnemu življenju, da bi si prislužile sredstev za vzdrževanje obitelji, ker niso v to privolile, jih je strašno mučil. Ko se je nekega večera vrnil soprogo zopet pijan domov, je zgrabila nesrečna žena revolver in ga je ustrelila.

„Saj sem tako že mrtev“. Na Dunaju je umoril pred nekaj časa bivši mesar Ivan Hejl zavratno svojo ženo. Udaril jo je parkrat s sekiro po glavi, tako, da ji je razbil lobanjo na 63 koscev. Hejl je bil velik pijanec, zahteval je denarja od žene, ki je morala sama delati, dočim je on le popival. Ako mu žena ni dala denarja, je bil surov in ji je grozil, da jo bo ubil, kar se je tudi res zgodilo. Hejl je pri obravnavi priznal, da je umoril ženo, katero je pustil vso v krvi ter z zmečkano glavo na postelji, sicer pa ni hotel mnogo govoriti, bil je jako ravnodušen. „Saj sem itak že mrtev“, je dejal, kadar so ga sodniki vprašali. Morilec je bil obsojen na smrt na vislicah. Ko je čul svojo obsodbo, je rekel hladnokrvno „adijo“ in je ostavil sodno dvorano.

Življenje v Klondyke. Prof. Mines, ki je bil na znanstvenem potovanju v Klondyke, je poročal v Londonu med drugim tudi, da je plačeval za snaženje čevljev na dan 1 K 20 h, brivcu 2 K 40 h, za kozarec mleka 1 K 20 h, za tri kuhana jajca 7 K, za steklenico vina 36 K. Ako je hotel imeti voz ves dan, je moral dati zanj 480 K. Delavci imajo pa po 48 K na dan.

Rabelja hoteli ubiti. Ameriški državni rabelj Radeliffe, ki je obesil morilca svoje žene, Stanislava Lakrojks, je v mestu Hullu porogljivo trdil pred zbranimi Francozi, da Lakrojks ni prvi Francoz, ki bode obešen. Zato so ga gostje napadli, premlatili in bi ga bili gotovo usmrtili, ako bi ga ne bili redarji rešili ter odpeljali v varstvo.

„Izkušnje“ za kronanje. Kakih 14 dni že prihaja vsak dan v westminstersko opatijo redar, odloži svoj „kalpak“, vsede na stol in duhovnik mu položi plehasto krono na glavo. Pri tem obredu zazvene močne orglje. Vse to je izkušnja za prihodnje kraljevo kronanje v juniju, da bi šlo vse gladko. Na mesto kralja sodeluje tačas redar in nadškofa iz Canterbury nadomešča kaplan, da se organist navadi pri posameznih obredih o pravem času zaorgljati in o pravem času potihniti. Redar izvršuje svojo ulogo jako izborna in časniki trde, da bi mogel, če bi bilo treba zastopati celo kralja pri kronanju.

Gospodarske stvari.

Kmečki grehi. (Konec.) Skrbeti moraš pa tudi z lastnim neovarljivim življenjem doma in zunaj doma, da ti ne bo mogel nihče ničesar očitati: ako ve družinče, da zahaja gospodar redno vsak večer „k levu“, ne bo dolgo, da tudi samo postane stalni gost „pri medvedu.“ Za mlade kmetovalce tiči precej nevarnosti tudi v tem, da preprijazno občujejo z mladimi ženskimi posli: ako je to prišlo nekoliko predaleč, potem z Bogom spoštovanje in pokorščina. Malo mnogo premalo se drži pri mnogih gospodarstvih na dobro hrano družine. Če delavcem in najemnikom dobro hrano odtegneš, jih spravljaš v zlo voljo. In ta ne rodi nikoli dobrega sadu. Posel mora dobiti dovolj dobre hrane, potem naj bo le gospodar oster, makari hudomušen, gospodinja vže zopet vse lepo pogladi: če gre pa naspotno žena v neumestni varčosti (nekateri ji pravijo: skoparijo) tako daleč, da daje družini malo in slabe hrane, potem je pri kraju z mirom in zadovoljnostjo, s pokorščino in rodoljubnostjo in vsakdanja nejevolja ne izostane. Dobro kuhanega in okusno pripravljene kosila je treba za nasitjenje tudi menj, nego nezabeljenega in neokusnega, in ker na vsako delovanje pri gospodarstvu, zlasti na krmenje in ravnanje z živino kolikor toliko vpljiva ljubezen do njega, ki ima močne korenine v želodecu, zato je dobra hranitev družine najboljši lep (kit) mej gospodarjem in družino.

Zlata pravila prašičjereje. Redi in oskrbuj plemenske prašiče kolikor moč dobro, in sicer živali za pleme kolikor se da poceni, pitavno žival, kar se da obilno. — Kaj popolnejšega se da doseči le s specialiteto. — Rabi samo zdrave živali pravilnega života za pleme in nikoli prezgodaj. — Razven pitavnim prašičem privošči vsem živalim vsaki dan par ur gibanja na prostem, če je vreme zato; ravno zato so prašiči, ki se pasejo tako, zdravi. — Skrbi za gorek, zračen svinjak brez prepaha, ki bo po zimi topel, po leti hladen. — Vsako vznemirjenje živalim bolj ali manj škoduje, posebno onim, ki jih pitamo. — Snaga je glavni pogoj srečne prasičjereje. — Plemenskim živalim, daj sicer obilno piče, pa ne do masti. — Pokladaj vedno le zdravo krmo, ki tekne. — Močna krmila polagaj bolj suha, korenstvo pa le kuhano ali sparjeno. — Skrbi tudi vedno za svežo vodo. — Vsaki dan pokladaj ob strogo določenem času pičo, mladim pujskom in odstavljenim ne pokladaj preveč naenkrat, zato pa tudi večkrat. — Daj priliko sčtinarjem, da dobijo vsaki dan na razpolago vapnenastih kosov prsti, kosove oglja itd. — Plemenski svinji mehko nastelji predno se opraseti; nadzoruj sicer porod, o ne segaj prezgodaj vmes. — Odščipni pujskom ostre zobčke, če le moreš v prvih 24 urah. — Od 3. tedna naprej naj pridejo pujski ob lepem vremenu s svinjo vred na prosto, od 4. tedna naprej začni pokladati postransko pičo. — Pusti pujske 7 do 8 tednov pri svinji, za naprej odmenjene celo 9 do 10 tednov. — V jednom oddelku naj bodo skupaj samo enako krepke živali, slabiče deni posebej. — Če le moč, tehtaj pitavne prašiče vsaki mesec. — Mnogo vodene krme

da vodeno meso, močno oljnata piča da oljnato slanino, in koruza pobarva mast in slanino rumeno. — Z ječmenom, grahom, bobom in rženimi otrobi se priredi najboljše meso, slanino in mast.

Sadni špalirji ob hišah. Lepo je videti po vinogradnih krajih, ob hišnih zidovih krepko rastoče trtne špalirje, obložene z lepim grozdem, kar pogostokrat zanemarjene stene jako diči. Koder pa trta ne vspeva, se to lahko nadomesti in enako doseže s sadnimi špalirji. Po Franciji in Švici se vidi mnogo takih špalirjev, ki ne samo da hišne stene dičijo, marveč jim donašajo tudi nekaj dohodkov, ker taki špalirji bujno rastejo in mnogo rodijo. Tudi pri nas bi se dalo to izvesti, osobito bi to priporočali v krajih, kjer trta le slabo ali sploh ne vspeva. Drevesni špalirji vzgojeni ob hišnih zidovih bujno rastejo radi tega, ker imajo mnogo več hrane na razpolago, osobito če so blizu gnojišč in tudi se morejo taki špalirji bolje oskrbovati, kakor druga od stanovanja oddaljena in na prostem rastoča drevesa. Tudi je sadje vzgojeno na takih špalirjih lepše, ker je bolj obvarovano proti vremenskim vplivom in ker dobiva več gorkote, tudi popred dozori. Koder se na Francoskem s sadjarstvom prav veliko pečajo, od katerega se pravzaprav živijo, enako kakor pri nas od trte, napravljalo, v svrhu da dosežejo ravnokar omejeni smoter, posebne po $\frac{1}{2}$ —3 metre visoke in po potrebi dolge zidove v oddaljenosti 10—20 metrov eden za drugim. Ob teh zidovih vzgajajo prav skrbno krasne špalirje. Želeti bi bilo, da bi se sadjarji tudi pri nas vzgajanja takih špalirjev poprijeli, ker s tem bi naši posestniki pokazali, da hočejo tudi v tem oziru napredovati. Tako delo, ki zahteva razun družega, tudi precej znanja v obrezovanju, se posebno dobro izplača potem, če se vzgajajo ali pomnožujejo prav lepe vrste osobito hruške in breskve, ker take vrste, ki kolikor mogoče zgodaj ali pa, ki pozno dozori, se morejo torej v takem času prodati, ko je še prav malo družega sadja. Kot zgodnje priporočljive vrste bi bile: Od hrušk: Amanlijeva maslenka, zgodnja vojvodinja, kongresovka, Villiam. Od breskev: Amaden, zgodnja Magdalenka, zgodnja Beatriks, bela Magdalenka, najzgodnejša Lujiza. Od marelic: Velika zgodnja marelica, Nancy, Luitzetova marelica. (Luitzet's Aprikose). Od jabolk: Rožnih (Virginischer Rosenapfel), beli in rudeči astrakan, beli poletni kalvil, poletni dišečnik, Charlamovsky. Kot pozne priporočljive vrste bi bile: Od hrušk: Dilovka, Hardenpontova zimska maslenka, zimska Dehantovka, Angoulemka, Liegelnovka, i. t. d. Od breskev: Minjon rudeča Magdalenka, Leopold I. (velika lepa breskev), kraljica vrtov, lepa cesarska, princ valeški, Viktorija. Od marelic: Breda, klosterneuburška in debela vipavska marelica. Od jabolk: Rumeni belefer, beli pisani

kardinal, zlata zimska parmena, pariški rambur ali kanadska rajneta, pisani jesenski in zimski kalvil, rudeči jesenski kalvil, beli zimski kalvil, Pomona i. t. d. — Kako pa vzgajati sadni špalir? Kakor že omenjeno, zahteva to delo, ako se hoče prav pravilno izvrševati, precejšno vajo in znanost, vendar se pa tudi na priprost način dovolj vspeha doseže. Pred vsem se mora izkopati, ako se hoče da se bode drevo prav dobro razvijalo, dovolj globoka (60—80 centimetrov) ter dovoljširoka (80—100—120 cm) drevesna jama. Žal, da se na te mere pri vsakem sajenju premalo ozir jemlje, marveč se navadno napravi prav majhna jama, da se drevo komaj notri stlači in to je najpogostejši vzrok slabemu vspevanju. Pri saditvi se nameče na dno in na korenine dobre zemlje in drevesce ne vsadi globeje nego je popred rastlo. Od zidu pride 30—40 centimetrov oddaljeno. Ob zidu se v podobi mreže nabijejo latvice v razdalji po 30—40 centimetrov navpično in po 40—50 centimetrov počez. Počezne latvice se nabijejo nekoliko počezno, ker se tako vzgojene in izpeljane veje lepše in enakomernejše razvijajo, kokor vodoravno rastoče. Na ta način je tudi mogoče neenakomerno razvijajoče ter nasproti ležeče si veje vrvnati, kar se doseže s tem, da se šibko rastočo vejo priveže po koncu, močno rastočo pa navzdol. Ob teh letah se potem razpeljejo drevesčekove veje, ki se morajo na debelu nahajati v kolikor mogoče enaki višini, ker le potem postanejo lepi simetrični kraki. Tako drevesce se koj po saditvi obreže, sicer se mu skrajšajo glavne stranske veje za $\frac{1}{4}$ ali če so šibke za $\frac{1}{2}$ od naravne dolgosti: voditeljica pa le malo nad mestom, kjer se imata izpeljati dva nova kraka. Če se drevesce pravilno razvija, se v drugem letu na enak način obreže. Novi veji se spet privežeta na latvi; tako se dobi druga etaža. Če se drevo krepko razvija, se napravijo lahko v enem letu še 1 ali še celo 2 novi etaži in sicer s tem, da se med letom razvijajoče se stranske veje na počezne late privežejo. Kdor takih špalirjev ne mara prav nizko vzgojevati, cepi lahko visočini 1—2 metra in potem šele na ravnokar opisani način vzgaja. Če ravno dobiva pri hiši nahajajoči se špalir več ali manj hranilnih snovi, je vendar dobro, ako se mu tu pa tam še posebej pognoji osobito, če se opazi, da prične hirati. V tem slučaju se okoplje okolo drevesa, ne ravno preblizu marveč 30—60 cm od debla oddaljeno, kar je odvisno od starosti drevesa, ter se zakoplje dobrega hlevskega gnoja ali tudi komposta pomešanega z umetnimi gnojili. Po letu je dobro, če se takim drevesčkom stanjšane gnojnice prilije.

Loterijske številke.

Trst, dne 5. aprila: 68, 29, 52, 11, 81.
 Gradec, dne 12. aprila: 78, 18, 86, 83, 48.

Stavbinsko Dietrich Dickstein & Wilhelm Higesperger

podjetje.

arhitekta in mestna stavbinska mojstra, Celje, Ringstrasse 10

priporočata se za prevzete in izvršite vseh v njiju stroko spadajočih del. Pojasnila na željo radovoljno. Načrte (plane) in tehnične nasvete po najkulantnejših pogojih.

Ženiti se želi

samec srednje starosti, solidnega obnašanja, posestnik in strojar z lepim premoženjem pri večji fari, z samico staro okoli 30 let, ki je pridna, solidnega obnašanja, se dobro razume na gospodinjstvo in ima premoženja 5 do 10 tisoč gold. Pismene in resne ponudbe pod jamstvom tajnosti blagovolijo se naj posiljati pod naslovom: „Srečno življenje“ na upravnništvo »Štajerca« v Ptuj. 484

F. C. Schwab

trgovina z špecerijo, materialnim blagom in barvami „pri zlati krogli“ v Ptuj

prodaja jabolčni mošt v sodih od 56 litrov višje po 4 krajcarje liter. 494

Dobro idoča trgovina

ob okrajni cesti in blizu neke fabrike ležeča, se da v najem ali pa tudi z hišo vred proda. Naslov pove upravnistvu „Štajerca“. 495

Službo išče

28 let star mož, ki je služil pri vojakih; bil je tudi podčastnik (Unteroffizier), izurjen v pisavi, vešč slovenskega in nemškega jezika. Ponuja se za občinskega tajnika ali lovskega višjega nadzornika. Sprejme pa tudi vsako drugo službo v enakem plačilu. Oženjen je, brez otrok, z dobrimi spričevali, popolnoma vešč tudi pekarije, (učni list Lehrbrief) in prosi vse tiste, kateri bi ga morda sprejeti hoteli, za nujne dopise pod naslovom „Za vsako primerno službo“ na upravnništvo „Štajerca“. 501

Sodarska delavnica

z orodjem vred se da takoj v najem. — Vprašati je pri gospej

Alojzija Schnoppel, Brandgasse v Ptuj. 502

Malo posestvo se proda.

Tisto obstoji iz hiše, hleva, dveh njiv in enega vinograda v Podprežinu Sv. Lovrenc blizu tovarne v Štorah. Cena se izve pri lastniku Martinu Mastnaku, tesarju v Štorah pri Celju. 392

Močen usnjarski učenc

ki je star 16 do 17 let in ima veselje do usnjarstva, naj se osebno predstavi pri Antonu Hrastnig, usnjarskem mojstru v Zgornji Polskavi pri Pragerskem. 503

Malo posestvo se proda

Posestvo obstoji iz hiše, hlevov, in drugih za gospodarstvo potrebnih poslopij in dveh oralov prav rodovitne zemlje. To vse leži samo četrť ure od mesta Celja. Več se izve pri Francu Mlakar-ju na Ostrožnem št. 39 pri Celju. 490

Razglas.

c. kr. stajerskega finančnega ravnateljstva v Gradcu z dne 21. marca 1902 šte. 7413 zadevajoč termine za vplačevanje direktnih davkov v II. četrtletju. — V teku II. četrtletja 1902 so direktni davki na Štajerskem v sledečih trminih zapadeni in so plačati:

1. Zemljiščni davek, hišni davek, hišni najemniški davek in petodstotni davek od najemniškega doneska iz naslova (Bau-führung) celotno ali deloma najemniškega davka prostih poslopij in sicer:

četrti mesečni obrok dne 30. aprila

peti " " " 31. maja

šesti " " " 30. junija

2. Splošni pridobninski davek in pridobninski davek računobveznih podjetij: drugi četrtletni obrok 1. aprila 1902.

3. Osebna dohodarina in rentni davek (v toliko kolikor se ti davki od strani davka obveznik prejemkov izplačanih oseb ali blagajn za račun državnega zaklada ne zamorejo v odbitek postaviti):

prvi polletni obrok 1. junija.

Ako se omenjeni davki najpozneje **štirnajst dni** po preteku navedenega plačilnega trmina ne plačajo, tako nastopi, kolikor se zadeva dotične davčne vrste letna pristojbina 100 kron prestopi, dolžnost plačila od zamudnih obretij, katera za vsacih 100 kron in vsaki dan zamude z 1.3 h od dneva po zgoraj navedenih plačilnih terminih do vstevšega dneva, ko se je plačalo, zapade. Te zamudne obresti imajo se plačati ob enem z zgoraj omenjenimi davki. — Ako se ti davki v teku **štirih tednov** po zgoraj zaznamovanih terminih ne plačajo, iztirjali se bodo skupno z zamudnimi obrestmi vred potom prisilnega postopanja.

Gradec, dne 21. marca 1902.

Pravo domačo platno

za rjuhe in obleko priporočata

Brata Slawitsch 504

trgovina z mešanim blagom v Ptuj (pri mostu).

Styria bicikelni 220 K.

(Strassenrad).

Styria bicikelni 240 K

bolj fini.

Styria bicikelni 280 K

najfinejši.

Styria bicikelni 300 K

(Strassenrad).

Styria bicikelni 320 K

(Luxusmodell).

Že rabljeni, a še prav dobro ohranjeni bicikelni od 80 do 120 kron. Vsakovrstni deli (Bestandteile) vedno v zalogi. Cene na obroke (rate) po pogodbi.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

483

Fabriška zaloga:

Brata Slawitsch v Ptuj

florijanski trg.

Trgovina s špecerijo, moko (melo) in barvami.

V. Schulfink

468

Ptuj

priporoča po najnižjih cenah najfinejšo ogersko moko, rozine, vamperle, sladkor, kavo, riž, žajfo, različne cikorije, olje i. t. d. vse najboljše vrste.

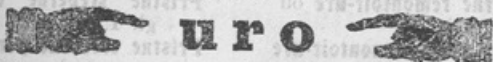

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za **samo**

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

URO

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino façonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le

zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/I
poštno predalo št. 29.

307

Majerska družina se išče

(Schweizer'eute)

ki ima štiri delavce za eden hlev s 30—35 glav živine. Letna plača je: 600 kron, 40 kron za drva, 3/4 orala njive, vrt, stanovanje in hlevi za prašiče, če si jih hoče rediti. Kje, pove upravništvo »Štajerca« v Ptuj.

473

Pozornost!!!

Colnine prosto!!!

Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m štofa dobre, močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kangarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.30, vse colnine prosto.

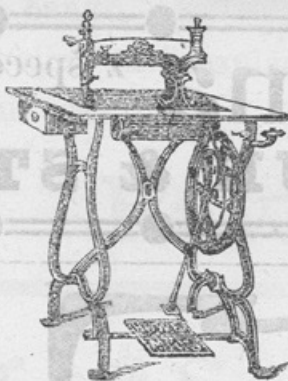
Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno zadovoljno ramenja ali denar nazaj pošlje! Dobavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje, samo in edino skoz **Jungwirth's Expeditionshaus Krakau, Postfach Nr. 29.**

328

Posestvo za 3300 gl. na prodaj.

posestvo obstoji iz 28 oralov sveta, 10 oralov gozda, sadni vrt meri 2 orala in je obsajen z samim lepim raznovrstnim drevjem, vse na ravnem, blizu velike ceste tik šolskega poslopja ob cerkvenem potu in pripravno za štacuno. Več pove **Blaž Oswald v Srednivi v Gorenah** Pošta Ruden na Koroškem.

463

Brata Slawitsch
v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeci ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače . . 180 " — "

Minerva A . . . 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje . . . 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 482

Razglasilo.

Dne 3. aprila 1902 odprla se je v Velenju posojilnica (Vorschusscassenverein) po Raiffeisenovem sistemu — Uradni dnevi so vsaki četrtek in sicer dopoldne od 10 do 12 ure in popoldne tudi vsaki četrtek od 2. do 4. ure.

497

Predsednik: **Dr. A. pl. Forstner.**

Proda se posesto.

Posestvo je v dobrem stanju in obstoji iz mutnega mlina, kovačnice (kladivo žene voda), 19 oralov sveta, od tega je 14 oralov gozda sredne vrste; mlin teče tudi pozimi. Posestvo je pol ure od žel. postaje Metlova (nad Pliberkom in Sincevasjo). Cenilna cena je 2500 gl. Več pove **Gregor Grill, Sv. Miklavž**, pošta Ruden na Spod. Koroškem. 498

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino mešanega blaga pri

Karl Rayer-ju

trgovcu v Arzlinu, pošta Vojnik pri Celju. 493

Časnik „Štajerc“

zastopa kmečke koristi in prinaša najnovejše novice ter šaljive pripovedi, velja za celo leto s poštnino vred **samo 60 krajcarjev** ali 1 K 20 h. Naroči se na ta časnik lahko z vsakim dnevom. Naročnina poslati je naprej z natančnim naslovom. Na samo naročilo brez denarja, se časnik ne pošlje.

Kdor nam pošlje kakšen dopis, naj pridene svoje ime na poseben listek. Imena seveda ne izdamo.

Ker „Štajerca“ čita najmanj 200 tisoč ljudi, se opozarjajo vsi tisti, ki imajo kaj za prodati ali kupiti, kaj za v najem dati, iščejo kake službe, ali sploh imajo kaj po časnikih naznaniti, naj se blagovolijo zaupno obrniti na list „Štajerc“. Cene so jako nizke. Za manj kot eno krono se oznanila ne sprejemajo. Pri oznanilu ene krone piše se lahko 30 do 40 besed.

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.

TRAUN & STIEGER v Celji.

463

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

Išče se učenc

v učenje za barvanje in slikanje. Starost 15—16 let. Več pove **H. Morelly**, slikar in barvar v Ptujju zraven krème „Judennacl“.

488

Dve lepi posestvi

na deželi pri Mariboru obstoječi iz stanovanja in gozpodarskih poslopij, travnikov, njiv, sadnega vrta in vinogradov, se prav po ceni prodaste. Pojasnila o terenu daje **Heinrich Mallner, Auberg**, pošta Maribor. 4

Dobre ure in po ceni

proti 3letni pisni garanciji, prodaja in razposilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatino, sreberino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslopiju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure

od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od

gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure

od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z bitjem

od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur

gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od

gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prsta

par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od

2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in sreberino, ter optično blago, kakor tudi v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Gihl- in reumatismus-eter.

Ta v „Mohren“-lekarni v Radgoni največ iz našega telo okrepčevalno delujočim aromatičnim zdravilnim sredstvom pripravljene eter se kot bolečine olajšajoče mazilo najbolje priporoča. Cena ene steklenice z natančnim porabnim navodilom velja 50 kr ali 1 krono.

S pošto proti poštnem povzetju (Nachnahme) se manj kot 2 steklenici ne razpošiljajo. 323

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj.

Letni sejmi:

(Kramarški, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo.** Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornič.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopiju, Ringstrasse šte. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestni; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.888.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 $\frac{1}{2}$ % nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestni oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daja menična posojila proti 5 $\frac{1}{2}$ % nimi obrestni.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nanosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptjuju** v gledališkem poslopiju. 182

Želite

- da Vam nesejo kure po zimi veliko jajc? več in boljšega mleka?
- debele in čvrste prašiče?
- zdruvo in lepo mlado živino?
- močno in trpežno vprežno živino?
- potem primatejte k krmi Barthelovo poklajno apno.

za ta mali trošek Vam ne bo nikdar žal. Navodilo dobiti je brezplačno pri

Miha Barthel in drug na Dunaju
X. Keplergasse 20.

Zalogo Barthelovega poklajnega apna imajo tudi: **Adolf Sellinschegg** in **Jos. Kasimir** v Ptjuju, **R. Prettner** v Radgoni in **Franc Frangeš** v Mariboru, **Franz Rupnik** v Konjicah in **Johan Pungarscheg** v Slov. Gradcu. 350

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

364

Redka prilika.

Čudovito po cen

400 komadov za 1 gl. 80 kr

1 dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prižepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičen album za slike, obsežajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računanje, »Patent« katera izračuni samo najtežje eksemple, k temu eno navodilo, 1 svetovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razgledov 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzbujajo veliko smeha, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata, 1 svetovno zapona 3% zlata, 1 prijetno dišeče toiletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 moderen moški prstan s imit. zlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštne povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gl. 80 kr. skoz razposiljavnico **Ch. Jungwirth, Krakav, A.** Risiko izključen. Za neugajajoč se vrne denar.

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih drevesnic sicer: jabolke po K 1.— do K 14

hruške po K 1.20 do 1.60. —

boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter pomur. Oskrbništvo **Marenberg** (Gutsverwaltung Mahrenberg). Tam dobijo tudi jorkširski plemenski prašiči. 334

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptjuju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in splohhati i. t. d.

!!Novost!!

Cekaco

šte. 142 EF
in F siv

Registrirano

Najfinejše

pero za pisarne in korespondenco.

Izjemno trpežno in čvrsto.

Z najfinejo in fino konico (špico).

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s papirjem in pisarskimi potrebščinami.

Karol Kuhn & drug na Dunaju

Vstanovljeno 1843.